

AFGIFT FOR RÅDEN OVER VEJAREAL

VD orienterer om en kommunes mulighed for at opkræve afgift for særlig råden over et offentligt vejareal.

Klager har i brev af 30. juli 2009 klaget over kommunens krav om betaling for et skilt ud for S C.

Vores afgørelse

Vi må forstå sagen således, at kommunen har trukket sin faktura af 1. juli 2009 tilbage.

Vi anser derfor grundlaget for klagen som bortfaldet.

Om opkrævning for ulovlig råden over vejarealet

I forbindelse med sagen ønsker kommunen, at vi forholder os til følgende:

- Kan der under visse omstændigheder opkræves betaling for ulovlig råden. I er opmærksomme på, at der kan udstedes påbud efter vejlovens¹ § 102, stk. 2, men spørgsmålet er om der også kan kræves betaling. Formålet med betalingskravet er at sikre, at brugere ikke kan undgå at betale for ulovlig råden.
- I den konkrete sag vil kommunen sende et påbud om at ophøre med den ulovlige virksomhed og efterfølgende fjerne skiltet, hvis påbuddet ikke bliver efterkommet inden en given frist.

Vi kan i den forbindelse oplyse følgende:

Vi har forstået jeres spørgsmål således, at I ønsker at få oplyst om der i vejlovens § 102 er hjemmel til at opkræve betaling for en råden af vejarealet, hvor der ikke er og heller ikke kan gives tilladelse.

Vejlovens bestemmelser

Det kræver kommunens tilladelse at anbringe materiel, materialer, løsørengstande og lignende på kommuneveje. Det følger af vejlovens § 102, stk. 1.

Før kommunen giver en sådan tilladelse, skal den forhandle med politiet. Det følger af vejlovens § 105.

¹ Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 893 af 9. september 2009

Hvis nogen anbringer sådanne genstande på vejareal uden kommunens tilladelse, og pågældende ikke retter sig efter et påbud om at fjerne dem, kan kommunen fjerne dem på den pågældendes regning. Hvis det anbragte er til ulempe for færdslen, kan kommunen fjerne det uden først at give et påbud. Det samme kan politiet i påtrængende tilfælde. Det følger af vejlovens § 102, stk. 2.

Den der anbringer genstande på vejarealet uden at indhente tilladelse eller godkendelsen, jf. vejlovens § 102, stk. 1, kan blive straffet med bøde. Det fremgår af lovens § 113, stk. 1, nr. 2.

Vores bemærkninger

Hvis kommunen konstaterer, at nogen har anbragt genstande uden kommunens tilladelse, skal kommunen – med mindre tungtvejende offentligretlige hensyn taler imod – tage stilling til, om den faktiske adfærd kan retligt lovliggøres – det vil sige om kommunen kan meddele tilladelse.

Det er kommunen, der vurderer, om der konkret skal gives tilladelse efter vejlovens § 102, stk. 1.

Bestemmelsen må ses som et udslag af kommunens (vejbestyrelsens) almindelige dispositionsret over vejarealet, og skal sikre, at vejarealer ikke uden særlig tilladelse anvendes til andet end vejformål.

Kommunen skal derfor ved sin vurdering først og fremmest tage hensyn til arealets primære funktion som færdselsareal, men også arealets andre almindeligt anerkendte funktioner.

Bestemmelsen indeholder ikke udtrykkelig hjemmel til at opkræve betaling for særråden over arealet.

Det er imidlertid Vejdirektoratets opfattelse, at opkrævning af betaling for særråden over offentlige vejarealer har den nødvendige hjemmel i vejbestyrelsens dispositionsret over vejarealerne. Denne opfattelse har støtte i en højesteretsdom fra 1934 (UfR 1934.527H) og den forvaltningsretlige teori, og er i overensstemmelse med Trafikministeriets (nu Transport- og Energiministeriets) tidligere tilkendegivne opfattelse.²

Der er således i særlige tilfælde hjemmel til at betinge en tilladelse efter vejlovens § 102, stk. 1, af et betalingsvilkår.

Spørgsmålet om, hvorvidt kommunen som vejbestyrelse kan opkræve betaling for en faktisk råden over vejarealet, som kommunen ikke kan give tilladelse til, er ikke reguleret i vejloven. Vi kan derfor ikke tage stilling til dette spørgsmål, som efter vor umiddelbare opfattelse er erstatningsretligt spørgsmål, der derfor bør afgøres ved domstolene i tilfælde af uenighed mellem skadelidte og skadevolder.

² Ministeriets brev af 9. april 1991 om afgift for råden over offentligt vejareal

